

Προς: **Αξιότιμο Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών κ. Κώστα Α. Καραμανλή**
Σύνταξη: ΣΦΣ - Τομέας Μουσειακού
Ημερομηνία:
Πληροφορίες:

Θέμα: **Συνοπτικές Δράσεις για την Ανάδειξη της Εθνικής Σιδηροδρομικής Κληρονομιάς**

A. Εθνικό Σιδηροδρομικό Μουσείο ΟΣΕ

ΟΣΕ Ολοκλήρωση εργασιών μικρής έκτασης/χαμηλού προϋπολογισμού, οι οποίες είναι απαραίτητες για την αρχική λειτουργία του Μουσείου υπό *καθεστώς οργανωμένων ομαδικών επισκέψεων σε ενεργό βιομηχανικό χώρο*. Ενδεικτικά αναφέρονται χημικές τουαλέτες, οριοθέτηση μη-επισκέψιμων χώρων, σήμανση, μικρές βελτιώσεις πυρασφάλειας και αποκατάσταση γραφείου διοικητικού υπαλλήλου.

Διερεύνηση δυνατότητας εσόδων Μουσείου από πώληση αναμνηστικών/εντύπων, εισιτήρια, χορηγίες, φιλοξενία εκδηλώσεων, κινηματογραφήσεις κ.λπ.

Επαφή με στόχο το συντονισμό περαιτέρω δράσεων με το Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ, το οποίο είχε συμμετάσχει στην οργάνωση της μεταφοράς του Μουσείου και είχε αναλάβει την εκπόνηση αρχικού Master Plan για το σύνολο των χώρων.

ΣΦΣ Παροχή ιστορικού τεκμηριωτικού υλικού, συμμετοχή στις ξεναγήσεις, συνδρομή στη συντήρηση και αποκατάσταση υφιστάμενων εκθεμάτων.

B. Ιστορικό Αρχείο ΟΣΕ

Επί του παρόντος, βρίσκεται σε εξέλιξη μέσω ανάθεσης του ΟΣΕ σε εξωτερικό συνεργάτη, η καταγραφή του ιστορικού αρχειακού υλικού ΟΣΕ σε εθνικό επίπεδο. Με την ολοκλήρωση και παραλαβή του Παραδοτέου, προτείνεται:

ΟΣΕ Συλλογή, μεταφορά και προσωρινή στέγαση σε ασφαλή χώρο.

ΣΦΣ Αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση υλικού.

ΟΣΕ Οργάνωση του αρχείου με συνδρομή εξειδικευμένου εξωτερικού συνεργάτη και στόχο την ενσωμάτωση του στις παρεχόμενες υπηρεσίες του Εθνικού Σιδηροδρομικού Μουσείου.

Γ. Καταγραφή Μουσειακού Τροχαίου Υλικού

Εδώ και δύο δεκαετίες, ο Μουσειακός Τομέας του ΣΦΣ εντοπίζει, καταγράφει και τεκμηριώνει το ιστορικό τροχαίο υλικό της χώρας, το οποίο συνιστά βασική παράμετρο της Εθνικής Σιδηροδρομικής Κληρονομιάς. Ταυτόχρονα εμπλουτίζει την κάθε καταγραφή με τεχνικά και λειτουργικά δεδομένα, τόσο από εγχώρια αρχεία όσο και από πηγές του εξωτερικού.

ΣΦΣ Συγκρότηση Εθνικής Βάσης Δεδομένων Ιστορικού Τροχαίου Υλικού, η οποία, πέρα από αξιόπιστη τεκμηριωτική πηγή και δεξαμενή τεχνογνωσίας για μελλοντική αποκατάσταση και συντήρηση ελκτικών μονάδων και οχημάτων, δίνει για πρώτη φορά στον Οργανισμό τη δυνατότητα της πλέον ενδεδειγμένης και αξιόπιστης καταγραφής του μουσειακού στόλου του.

Με αυτόν τον τρόπο, ο ΟΣΕ θα έχει πλέον στα χέρια του μια ξεκάθαρη καταγραφή των ιστορικών σιδηροδρομικών μονάδων, οι οποίες, σύμφωνα με τον Ν. 3891/2010 ανήκουν αποκλειστικά στην ιδιοκτησία του και απεμπλέκονται από την εν εξελίξει διαδικασία «ταυτοποίησης» του συνόλου του τροχαίου υλικού της χώρας.

ΟΣΕ Απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου ΟΣΕ για την κήρυξη του συνόλου του εν λόγω υλικού ως διατηρητέο, για πρώτη φορά στην ιστορία των Ελληνικών Σιδηροδρόμων, διασφαλίζοντας μια για πάντα, αφενός τη θεσμική προστασία από «παρανοήσεις» του παρελθόντος που οδήγησαν σε τραγικές εκποιώσεις πολύτιμου ιστορικού υλικού και αφετέρου τους όρους/προϋποθέσεις αξιοποίησης, αποκατάστασης, διάθεσης σε τρίτους κ.λπ.

Δ. Διάσωση Μουσειακού Τροχαίου Υλικού

Στο πλαίσιο των 150 Ετών Ελληνικών Σιδηροδρόμων και της μετεγκατάστασης του Σιδηροδρομικού Μουσείου, ο ΣΦΣ συνέταξε και υπέβαλλε στον ΟΣΕ τεκμηριωμένο κατάλογο πενήντα (50) μονάδων ιστορικού τροχαίου υλικού που βρίσκεται διάσπαρτο και εκτιθεμένο στο μετρικό δίκτυο της Πελοποννήσου. Από το παραπάνω υλικό προτεραιότητα δόθηκε στην περισυλλογή και μεταφορά δεκαπέντε (15) μονάδων στον χώρο του νέου Σιδηροδρομικού Μουσείου, όπου αφενός διασφαλίζεται η φύλαξη και προστασία από βανδαλισμούς, κλοπές και φυσικά στοιχεία και αφετέρου το εν λόγω συγκρότημα γειτνιάζει με τις εργοστασιακές και τεχνικές εγκαταστάσεις της ΕΕΣΣΤΥ, όπου δύναται να λάβει χώρα λειτουργική ή μουσειακή αποκατάσταση έλκοντος και ελκόμενου τροχαίου υλικού.

Σημειώνεται ότι, στο συγκεκριμένο υλικό συμπεριλήφθηκε και η «φορτάμαξα του Κολοκοτρώνη», η αποκατάσταση και έκθεση της οποίας, θα μπορούσε κάλλιστα να αποτελέσει συνδρομή του ΟΣΕ στους Εορτασμούς των 200 Ετών της Επανάστασης.

ΟΣΕ Τον Μάιο του 2019, ο ΟΣΕ ζήτησε από την ΕΕΣΣΤΥ να υποβάλλει προγραμματισμό και κοστολόγηση της εν λόγω μεταφοράς και η ΕΕΣΣΤΥ απάντησε τον Οκτώβριο του ιδίου έτους. Προτείνεται η επανεκκίνηση του θέματος από τη νέα Διοίκηση του Οργανισμού.

ΣΦΣ Συνδρομή στη μεταφορά και εναπόθεση του υλικού. Επιπλέον, ο Μουσειακός Τομέας του Συλλόγου Φίλων Σιδηροδρόμου δύναται να οργανώσει την πραγματοποίηση μελλοντικών εργασιών αποκατάστασης, να αναλάβει τον σχεδιασμό των απαιτούμενων εξαρτημάτων, των επιγραφών (σήμανσης) καθώς και να συμμετάσχει στις εργασίες.

Ε. Μουσειακοί – Τουριστικοί Σιδηρόδρομοι

Η Ελλάδα είναι η μοναδική χώρα της ΕΕ, η οποία δεν διαθέτει θεσμοθετημένο κανονιστικό πλαίσιο για την λειτουργία ελαφρών σιδηροδρόμων αναψυχής με εθελοντική στελέχωση (preservation railways), φυσικά διαχωρισμένων από το εθνικό σιδηροδρομικό δίκτυο. Τέτοιες προσπάθειες υπεραφθονούν στο εξωτερικό και αποτελούν πηγή εισοδήματος για τις τοπικές κοινωνίες, διασφαλίζουν εθνικά περιουσιακά στοιχεία από βανδαλισμούς και καταπατήσεις και λειτουργούν εν γένει σαν ελκυστικά ζωντανά μουσεία της σιδηροδρομικής εξέλιξης.

Ο ΣΦΣ σε συνεργασία με το Υπουργείο, τον ΟΣΕ και τη Ρυθμιστική Αρχή Σιδηροδρόμων προτίθεται να εργαστεί για τη σύνταξη ενός σχετικού πλαισίου, οι διατάξεις του οποίου θα βασίζονται ρητά σε δόκιμα προϋπάρχοντα νομοθετήματα και στην πλούσια ευρωπαϊκή εμπειρία και πρακτική.

Με τιμή,

Πέτρος Ράλλης
Πρόεδρος ΣΦΣ